

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. február 9. vasárnap

11. szám.

Nyílt válasz egy meghívóra.

Írta: dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő.

T. c.
HAJDU SÁNDOR urnak,
mint az ujvidéki szociáldemokr. párt titkárnak
HELYBEN.

Tisztelt Uram! Köszönettel vettem a szociáldemokrata párt helyi végrehajtó bizottságának szíves meghívását a febr. 9-én „a kormány választójogi törvényjavaslata ellen“ tartandó „népgyűlésre“.

Ha kitérő választ akarnék adni, egy névjegyre is ráférne. Például, hogy betegségem miatt legnagyobb sajnálatomra nem mehetek. Vagy, hogy a „népgyűlést“ a függetlenségi és 48-as párttal és a szerb radikális párttal együtt rendezik, ezektől pedig nem kaptam meghívót. Kifogásnak ez is jó volna; kényelem és politikai óvatosság szempontjából pedig határozottan a legajánlatosabb válasz.

De a meghívó tulmegy a megszokott formákon. Vádakat tartalmaz pártom ellen. Hozzám pedig bizonyos mementőt és bizonyos kérdéseket intéz. Mindezek elől kitérni nem akarok.

Ezért is, de mert sokkal többre becsülöm a politikai ideálokért küzdő, komoly, tisztességes munkásságot és törekvéseit, semhogy vádjait és kérdéseiket negligálni tudnám, indokolni akarom, miért nem megyek és miért nem mehetek el vasárnapi népgyűlésekre.

Mindenek előtt küszöböljünk ki egy fontos tévedést, mely levelükben foglaltatik. Azt állítják Önök, hogy a vasárnapi népgyűlést „a polgárság bevonásával“ rendezik. Az összes lapokból és a népgyűlés hirdetéseiből azonban úgy tudom, hogy ezt a népgyűlést az ujvidéki függetlenségi párt, a szociáldemokrata párt és a szerb radikális párt rendezik, a többi polgárság kizárásával. Ha Önök a polgárság bevonásával akartak volna rendezni népgyűlést, hogyan felejtették el, hogy Ujvidéken van még egy kis nemzeti munkapárt is, amely választójogi képviselőt küldött a képviselőházba, hogy van itt nem csekély számú lelkes híve az általános, titkos választójognak ama szerb polgártársaink között is, aki nem tagja a szerb radikális pártnak és van ezeken kívül is még számos polgára e városnak, ki szinte híve a liberális választójognak, de nem tartozik a rendező triumviratus pártok egyikéhez sem.

Hát hogyan vonták be mindezeket a népgyűlésbe? A rendező pártok küldték-e a többi pártszervezeteknek legalább

meghívót a népgyűlésre!? Tettek-e lépéseket, folytattak-e megbeszéléseket a közös akció tekintetében?!

Én úgy tudom, hogy nem.

De akkor az sem igaz, hogy a rendező triumviratus a polgárság bevonásával akarta volna rendezni ezt a „népgyűlést“. Ezért nem is lesz az népgyűlés, hanem pártgyűlés. Ellenzéki pártgyűlés „a kormány választójogi javaslata ellen“.

Most az Önök belátására bízom annak eldöntését, vajjon pártállásomra való tekintettel megjelenhetek-e ezen az ugynevezett népgyűlésen? Várható-e ettől a „népgyűléstől“ az ügy érdekét szolgáló valamely elhatározás? Várható-e ettől a népgyűléstől a párttekineteken felülemelkedő, a közös elv érdekében valamennyiünket egyesítő akció? Nem! Ennek a népgyűlésnek csak egy célja van: szidni a kormányt, pártját és talán csekély személyemet is. Ezt pedig nélkülem sokkal fesztelenebbül intézhetik el intim körükben.

És vajjon ezt a „népgyűlést“ fogadjam-e el forumnak, mely politikai magatartásom felett itélni hivatva van? A függetlenségi pártot és a szerb radikálisokat?!

Ime t. Uram! ez az egyik oka anuak, miért nem megyek el erre a népgyűlésnek elkeresztelt családi összejövetelre. Reám nézve politikailag céltalan, eszélytelen és megengedhetlen. Talán ildomtalan is.

A többi okokat megismerik abból, miket vádjaira és kérdéseikre fogok legott válaszolni.

Önök szociáldemokraták, most a függetlenségi párttal szövetkezve rendeznek népgyűlést a kormány választójogi javaslata ellen. A függetlenségi párt akar most bírálja lenni a kormány választójogi javaslatának, ő akarja tullicitálni a munkapártot demokratizmus és liberalizmus dolgában.

A bírálatnak ugyanezen jogával élve, nézzük csak a függetlenségi pártnak bírói kvalifikációját ebben a kérdésben.

Mit tett ez a függetlenségi párt a választójog érdekében?

Harminc évi ellenzékeskedésének ideje alatt minden évben egyszer elmondattak egy platonikus beszédet az általános titkos választójog mellett és ezzel egy évre megint eltemették a nagy elvet. Ez így ment harminc évig. Mint a bundát a gondos háziasszony minden nyáron egyszer kiporoltatja és benaftalinozza a molyok ellen és akkor megint szépen elraktározza egy évre.

Midőn a függetlenségi párt többségre és kormányra jutott, nemcsak harminc évig vallott pártelvei, hanem kormányzati programja által is köte-

lezve volt az általános és titkos választójognak megvalósítására. Abszolút többsége volt a parlamentben és dacára ennek 4½ évig tartott uralma alatt egyetlen előkészítő lépést sem tett választójogi programjának megvalósítására. Választójogot nem kaptak mostani tisztelt szövetségeseiktől, de a „hazátlan bitangok“ cím és jelleg ő tőlük származik. Ez a jelző az ő szájukból hangzott el feleletül az Önök sürgetéseire a választójog megvalósítása miatt.

De bekövetkezett a koalíció bukása és megalakult a munkapárt. Programjában a választójognak széles alapon való demokratikus és liberális kiterjesztésével. Nem igaz, hogy e párt programjában benne lett volna az általános és titkos választójog.

Ahol a párt e kérdésben hivatalosan megnyilatkozott és az általános választójogról beszélt, ott mindenkor nyomon követte e kitétel a megszorító magyarázat, hogy az állami és nemzeti érdekek megóvásául, a magyar középosztály és intelligencia vezetőszeretének biztosítása mellett, stb. A fenntartás nélküli általános és titkos választójog sohasem volt a nemzeti munkapárt programja.

Ezt azért emelem ki oly nyomatékosan, hogy egyrészt rámutassak vádjuknak alaptalan voltára, hogy t. i. a munkapárti kormány nem valósította meg a becsületesen értelmezett általános és titkos választójogi programját, másrészt azért, hogy már itt is kijelentsem, hogy én igenis mindenkor a szélesebb, az általánosabb, a demokratikusabb választójog híve voltam. Az voltam programbeszédemben is és az vagyok a kormány javaslataival szemben ma is.

Én a kormány választójogi programját nagyon jól ismertem. Nagyon jól tudtam a megszorító cautelák értelmét. Nem ok nélkül és nem megfontolás nélkül jelentettem ki programbeszédemben munkapárti hallgatóságom előtt, hogy „bár tudom, hogy e tekintetben nem minden választóm nézetével találkozom, kijelentem, hogy az általános, egyenlő és titkos választójog híve vagyok“.

A munkapárttal szemben nem lett volna szükségem többet ígérnem e tekintetben, mint amennyit a párt hivatalos programja tartalmazott. Az ujvidéki függetlenségi és szerb radikális párt szavazataira pedig igazán nem számítottam ezen kijelentéssel. Tehát nem szavazatokat halásztam. De tartoztam e kijelentéssel önmagamnak és pártomnak arra a jövőre esetre, hogyha a kormány választójogi javaslata a politikai jogegyenlőségről, de-

mokratizmusról és liberalizmusról táplált egyéni meggyőződéssel ellenkeznek, hogy erre az esetre akciószabadságomat biztosítsam.

De t. uraim! a közvélemény csak annyit tudott egészen biztosan, hogy a kormány kormányralépése után azonnal megtette a feltétlenül szükséges előmunkálatokat a választójogi törvényjavaslat elkészítésére. *Részleteiben milyen lesz ez a javaslat, senki sem tudja. A függetlenségi párt sem.*

Es mégis mit tett ez a függetlenségi párt?

Közel két évig tartott léha obstrukcióval akadályozta meg a parlamenti munkát, névszerinti szavazásokkal és botrányokkal kötötte le legjobb alkotói erőiket és megakadályozta ezzel a választójogi törvényjavaslat elkészítését és alkotmányos tárgyalását. *A kormány-nak, házelnökségnek és munkapártnak egészen rendkívüli eszközök alkalmazásának kockázatát és ódonját kellett vállalnia, hogy abba a helyzetbe jusson, hogy az Önök által annyira óhajtott és évtizedeken át hiába várt választójogi javaslatot alkotmányos tárgyalás elé vihessék!*

Honnan meríti tehát épen a függetlenségi párt azt az erkölcsi bátorságot, hogy a kormány választójogi javaslata ellen oly féktelen harcot hirdessen? Az a párt, amely harminc éven át csak tehetetlenül turbékolta a választójogi reformért, amikor pedig kormányrajutása a cselekvés terére szorította, 4 és fél éven át abszolúte semmit sem tett annak megvalósítására, diestelen bukása után pedig mint ellenzék megint csak utjába állt a reform megvalósításának!

Csak elfajult közviszonyaink, egy elvakított közvélemény és a félrevezetett munkásság muló rövidlátása bátoríthatja a függetlenségi pártot velünk szemben a bírói szerepre.

Érthetetlen tévedés, hogy szociáldemokraták jogaikért való küzdelmükben azokkal fognak kezdet, kik soha semmit sem tettek e jogok megvalósításáért, ahelyett, hogy a megértést azokkal keresnék, kik tettekre kész elhatározással akarják megvalósítani az általános választójogi elveit.

Aránylag és a politikai viszonyokhoz mért rövid idő alatt a munkapárti kormány betervezte a választójogi reformot.

Elfogultság lenne azt állítani, hogy e javaslat a szó szerinti általános és titkos választójognak megtestesítője.

De még nagyobb rosszhiszeműség azt állítani, hogy annyi üres ígéret, annyi mozdulatlanosság után e javaslat nem jelent óriási haladást a választójogi kérdésének demokratikus és liberális megoldása felé.

Millió polgár nyer általa új politikai jogokat.

Hiszen a szövetség ellenzék választójogi terveze sem általános és titkos. Titkos csak annyiban, mert nem tudjuk, mit rejt méhében. Ki tudja, mikor és hogyan jönne a világra. Az apákon végigtekintve a legsúlyosabb kételyek és aggályok is jogosultak.

Ott egy formátlan embrió, itt egy friss, életképes teremtés.

Es most t. Hajdu úr, Ön és elvtársai már tudhatják, mit szándékozom tenni az általános választójogi érdekében.

Maradok annak híve. Maradok a politikai jogegyenlőség és a demokratikus és liberális haladás híve. Akárcsak Ön és t. elvtársai.

A kormány nem tartja nebutsvirágnak javaslatát. Tudja, hogy a korhatár, az egyhelyben való lakás, az egy munkaadónál való foglalkoztatás és más sok tekintetben is biztosan változtatások lesznek a javaslaton, amelyek elvtársai újabb sokaságának nyitnak kaput az alkotmányos jogok élvezetéhez.

Minden változás a demokrácia és liberalizmus újabb sikere lesz.

En a munkapártban maradok és csekély egyéniséggel azok táborát akarom erősíteni, akik bátrabbak akarnak lenni a demokratikus haladás terén.

Igy vélek inkább szolgálatot tehetni jó ügyüknek.

Nagyon szerettem volna, ha Önök ez igyekezetünkben nem támadnak, hanem támogatnak.

De semmiképen sem hagyom el azt a pártot és azt a kormányt, amely tett az általános választójogért nagyon sokat, ha nem is mindent s amely mindenestre beváltani igyekszik ígéretét és nem állok azok közé, kik akkor sem tettek semmit, mikor tettek és tenniük kellett volna és akiknek demokráciájában és liberalizmusában lelkem mélyében kételkednem kell.

Fogadja t. titkár úr és tolmácsolja — kérem — t. elvtársainak is tiszteletemet és üdvözetemet.

UJVIDÉKEN, 1913. évi február hó 6-án.

Szelezák Lajos
országgyűlési képviselő.

Főispáni installáció Zomborban.

Csütörtökön, e hó 6-án iktatták be új méltóságába Bács-Bodroz vármegye és Zombor sz. kir. város főispánját, legifjabb kamionkai Szemző István nagybirtokost. A beiktatás a vármegye ősrégi tradícióhoz méltó fényes ünnepségek és pompázó nagy dísz közepette történt. A város ez alkalomra zászlódszert öltött és a pályaudvartól a vármegye-házig négy hatalmas diadalkapu „Isten hozott” felirással jelezte a nap jelentőségét. A beiktatás ünnepségeinek részletes leírását lapunk szűkebb terjedelme folytán nem hozhatjuk ugyan, de főbb momentumairól kiküldött tudósítónk az alábbiakban számol be.

A főispán reggel a kerényi vonattal érkezett Zomborba, ahol a pályaudvaron a város polgármestere üdvözölte, majd fényes kísérettel kocsi sárra szállva ünnepélyes menetben a vármegye székházára vonult. Ott gyülekeztek a hivatalos személyiségek, a vendégek, a törvényhatósági kiküldöttek, stb. A vármegye-házról a menetet gyalog a róm. kath. templomba vonult és e díszes, régi székesegyházban ünnepélyes istentisztelet volt, mely alkalommal *Evetovics János* a bástóvárosi kerület orsz. képviselője celebrált fényes segédlettel. Innen a menetet a gör. kel. templomba vonult, ahol ugyancsak fényes ünnepi diszistentisztelet volt, melynek végeztével a menetet a vármegye-házára tért vissza és kezdetét vette a beiktató diszkozygyűlés, melyet *Skulléty Ferenc* vármegyei alispán nyitott meg, kinek indítványára *Smausz Endre* nyug. főispán vezetése alatt egy küldöttség ment a főispánért. A főispán a küldöttséggel a közgyűlésen megjelenván, viharos és tüntető éljenzéssel fogadtatott, úgy, hogy percekig tartott, míg a alispán rövid üdvözlő beszéd után felhívta a törvényes eskü letételére és a székhelyi beszéd megtartására. Az új főispán az esküt letévén, egy mindvé-

gig helyesléssel s helyel-közzelel lelkes éljenzéssel fogadott nagyszabású és a vármegyei közélet minden viszonyaira kiterjedő beszédet tartott, melynek végeztével az éljenzés újból és elemi erővel tört ki. Külön megemléstreméltónak tartjuk, hogy a főispán beszéde bevezető részében, amidőn a kormányt említette, az egész közgyűlés percekig éljenzete *Lukácsot*.

Evetovics János képviselő a vármegye közönsége nevében, *Szabovlyevics Dusan* főjegyző pedig a tisztikar nevében lelkes üdvözlő beszédet mondogtak, míg *Lovász Márton* országy. képviselő az ellenzék nevében különös elismeréssel nyilatkozott a főispán székhelyi beszédéről kifejezésre juttatott azon álláspontjáért, hogy a közigazgatásban nem viszi be a politikát. *Jákó Milán* országy. képviselő indítványára az elhangzott beszéd jegyzőkönyvi megőrkítése határozatott el. Ezzel a meggyűlés véget ért és a menetet a városi törvényhatóság székházába vonult, hol a főispánt *Hauke* polgármester üdvözölte. A főispán erre az esküt letévén, székhelyi beszédét ott is megtartotta. A közgyűlés nevében *dr. Konyovics Dávid* országy. képviselő, a tisztikar nevében *Alföldi* alpolgármester üdvözölte. Az ellenzék részéről *Balogi Ernő* beszélt, kilátásba helyezvén a városi közigazgatás terén a főispáni működésének támogatását. A beszédet sorát itt *dr. Bruck* ügyvéd zárta be. Ezek után a vármegye-házán a küldöttségek, száma nézve kilencvenhárom fogadtatása következett. *Baja, Szabadka és Ujvidék* együttes küldöttségét *Biró Károly* udv. tanácsos, polgármester vezette. Az újvidéki küldöttség tagjai voltak: *dr. Demetrovics Vladimir* kir. tanácsos, polgármester, *Payerle Nándor* főkapitány, *dr. Amon Pál, Molnár Hugó, Brunner Ede, dr. Gal Odön, Vilics Márkó* és *dr. Mayer Oszkár* törv. biz. tagok. Ezután következett a díszes, mintegy 500 résztvevővel. Felköszöntőt mondott a királyra a főispán, a főispánra a vármegye nevében *Schmausz Endre*, a város nevében *dr. Falcione Arpád* országy. képviselő, főispán a felköszöntőkre nagyhatású beszéddel válaszolt, a kormányra *Arany Gusztáv*, a képviselőkre *dr. Czeisel Lajos*, a papságra *dr. Pasztrovics Jván*, a vendégekre *dr. Balaton Gyula* mondogtak felköszöntőket.

Nagyon nehéz volt ugyan, de mégis némileg sikerült, kiküldött tudósítónknak az előkelőségek közül a következők, neveit feljegyezni: *bárá Vojnich István* az orsz. munkapárt elnöke, *Purgly Sándor* szabadkai főispán, *Szemző Gyula* hajai főispán, *Schmausz Endre* nyug. főispán, továbbá *dr. Falcione Arpád, Jákó Milán, Evetovics János, dr. Konyovics Dávid* és *Szutrély Lipót* orsz. képviselők, *Tanjó* torontali alispán, *Biró Károly* udv. tanácsos, *Hegedűs Ferenc* és *dr. Demetrovics Vladimir* kir. tanácsos, szabadkai, bajai és illetve újvidéki polgármester, a városi megyei tisztikar, katonaság és papság képviselői, nemkülönben a megye és város társadalmának színe-java.

Malkovits Béla főispán szintén részt akart venni a beiktatásban és az újvidéki küldöttség várta is őt a vonatonál, de sajnos közbejött betegsége az utazásban meggátolta; a polgármesterhez intézett sürgönyében eme sajnálkozásának kifejezést is adott és a polgármestert annak tolmácsolásával meg is bizta.

A jelenvált előkelőségek névsora a dolog természeténél fogva nem lehet teljes, mert tudósítónk az idő rövidsége és viszonyokbani ismeretlensége folytán valamennyi előkelőség nevét nem jegyezhetette fel.

A vándorbírák. Az új perrendtartás, életbeléptetésével 1914 január 1-től kezdve a járásbírók bírái időnként „vándorbírák”-ká változnak át s mint ilyenek faluról falura járva fogják osztogatni a sommás peresügyek egy elég jó részében az igazságot. A megjelenésükkel eléjük járuló fél panaszára nyomban idéznek. Miután az ügyvédi gyakorlat hatalmas részét az efféle vándorbíráskodással eldöntendő perek képezik, természetes, hogy az új rendszerrel az ügyvédi kar sokat fogveszteni.

HIREK.

Hírek a vöröskereszt egyletből. Az ujvidéki vöröskeresztegylet ezuton is tudatja, hogy az önkéntes egészségügyi osztag tagjai egyre jobban szaporodnak. Az osztag egyik orvosi tisztjének *dr. Szvinyarev Miladin* jelentkezett. Az önk. egészségügyi osztag céljaira 500 koronát adományozott *Šiersch Jivadarné*, 200 koronát orvosi jubileumának emlékére *dr. Kassowitz Armin*, továbbá adományozott 222 koronát *Ziegler Ferenc*, kölföldi üzletfeleinél eszközölt gyűjtés eredményeként. Ezenfelül *özv. Marnené Anasztazia* és két leánya a határszéli katonák részére 70 pár kézesuklómelegítőt adományoztak, *özv. Šiersch Jivadarné* pedig 4 pár harisnyát és 10 pár kézesuklómelegítőt. Mindezen adományokért az egylet vezetősége ezuton mond köszönetet. A karácsonyi gyűjtés 5768 korona 70 fillért eredményezett, amelynek elszámolása legközelebb tétetik közzé.

Ápoló- és kötőtanfolyam. Az „I. Ujvidéki Nőegylet”, miként már említettük, a mult hetek folyamán ápoló- és kötőtanfolyamot rendezett, amely a napokban nyert befejezést. A tanfolyamon előadásokat tartottak: *dr. Brezovszky Nándor*, *dr. Vilt Vilmos*, *dr. Saly Mátyás*, *dr. Szvinyarev Miladin* és *dr. Markovics László* helybéli gyak. orvosok. A gyakorlati kiképzésben főként *dr. Brezovszky Nándor* és *dr. Vilt Vilmos* fejtették ki fáradhatatlan tevékenységüket, aminek emlékére az I. Ujvidéki Nőegyletnek a tanfolyamban résztvevő tagjai egy-egy emléktárggyal kedveskedtek nekik. Az emléktárgyakat *özv. Piukovich Ferenčné* vezetése mellett egy küldöttség adta át.

Február 9. Ma este 8 órakor kerül színpadra a TITOK című népszínmű a Dungserszky-féle színházban. Műkedvelőink java műkodik közre a siker érdekében, a darabban előforduló énekszámokat műkedvelő zenekar kíséri. Az előadás tisztá jövedelmét az „Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör” kebelében alakuló uri zenekar hangszereinek beszerzési alapjára fordítják. Az előadás iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik, ugyannyira, hogy a jegyek jórésze már elővételben elkelt. Az egyesület vezetősége ezuton is felkéri mindazokat, kik az uri zenekar megalakításában részt óhajtanak venni, szíveskedjenek az egyesület elnökségénél eme szándékukat bejelenteni.

Szerencsétlenség. Rumáról jelentik lapunknak, hogy az ott állomásozó 9. huszárak kaszárnyájában az egyik katonára fegyvere tisztogatás közben elsült és a golyó Kozma Lajos köztisztviselő lábába furdott. A sebesültet súlyos sérülésével Péterváradra, a katonai kórházba vitték.

Új altiszti álasok a katonaságnál. Ez év március elsajével új altiszti állásokat terveznek a lovassági, tüzérségi és műszaki csapatoknál. A terv szerint minden zászlóaljnál egy-egy állomány vezetőt altiszttel alkalmaznak, hogy az állományrendezést nyilvántartsák. Az új altisztek ugyanazt a szolgálati pótlékokat kapják, mint a számvévi altisztek. A ruházatuk és fegyverzetük is azokéhoz hasonló lesz.

Fognak a honvédek. Ismét egy öreg 88-as honvéd költözött el Zentán az élők sorából 90 éves korában. Molnár Gábor Mátyás érte meg ezt a ritka szép életkort. 1823. február 14-én született s 1848-ban mint honvéd részt vett számos ütközetben, ott volt Szenttamás bevételével s szemtanuja volt a szomorú aktusnak, mikor Világosnál lerakták a fegyvert.

Az Apollo színház sikere. Naponta igen nagy közönség keresi fel városunk ezen kellemes szórakozó helyét, amely nap-nap után remek slágereket mutat be. Szerdán és csütörtökön Alfonso Daudet párisi író regénye után készült „Sappho” című négyfelvonásos párisi történetet láttuk, melynek óriási sikere volt. Csütörtökön délután a sétatéri mozgóban Uránia előadás volt. Bemutatásra került „A föld mélyének titkai”. -- Péntek, szombat és vasárnap a városi színházban a „Bölcsődal” c. társadalmi dráma és a „Talizmán” című életkép, míg a sétatéri mozgóban szenzációs

műsor kerül ma bemutatásra. — Hétfőn és kedden „A fehér asszony” című szenzációs amerikai drama megy, mely eddig mindenhol óriási sikert ért el.

Szövetségi tanítógyűlés. A bácsmezei tanítószövetség folyó évi február hó 2-án Petényi József szövetségi elnök vezetése alatt a zombori kath. legényegyesületben választmányi ülést tartott a tanítói fizetésrendezés törvénytervezett megvitatása tárgyában. A gyűlésre egy a közoktatási kormányt, mint a kir. tanfelügyelőséget meghívta a vezetőséget.

Az ujvidéki Városi Jódosgyógyfürdő R. T. a fürdőközönség kényelmére február 1-től kezdve a modernül, minden kényelemmel berendezett külön férfi és női osztályal bíró hidegvizgyógyintézetben orvosi rendelés nélkül félfürdőket vezetett be. A félfürdő jegyek a fürdő pénztárnál kaphatók. Egy félfürdő ára 80 fillér, csoportjegy 10 jeggyel 7 korona. A hidegvizgyógyintézet egész napon át nyitva van. 3-4

MŰVÉSZIES OKTATÁST

AD BACKHAUS VILÁGHIRŰ ZONGORAMŰVÉSZ RENDSZERE SZERINT EGY SZÁSZ KIR. ZENEAKADEMIÁT VÉGZETT ZONGORATANITÓ. — CIM: **RADOJEV GYÖRGY**, UJVIDÉK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 5. SZ.

1-3

Pályázat.

5-8

Az „Ujvidéki polgári céllövészegylet” pályázatot hirdet 1913. április 1-től 1916. március hó 31-ig terjedő hatállyal a vendéglő és vendéglői helyiségek bérbeadására. Ajánlatok, melyek fölött a lövészánács dönt, február 22-ig adandók be Tausch János lövész mesternél.

Öt szobás legmodernebb uri lakás

fürdőszobával, összes mellékhelyiségekkel, vízvezetékekkel, minden komforttal a vasember. palotában azonnal kiadó. — Bővebbet: dr. RÓZSA ügyvédnél. 9—

Uri lakás

Temerini-utca 6. sz. alatti elsőemeleti lakás sarokbal-konnal, mely áll 4 utcai szoba, előszoba, fürdőfülke, konyha és kamrából, 1913. május 1-től kiadó. Bővebbet nyújt a tulajdonos: *Farkas Lajos*, 2-3

Temerini-utca 8.

25. szám/1913. végreh.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróságnak 1912. évi 12602., 19864. sz. végzése következtében dr. Freund Ede ügyvéd által képviselt Münster és Deutsch cég javára 100 + 113 K s jár. erejéig 1912. december 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 230 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. különféle butordarabok, állványok, szövetek, vásznak, gramphonok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1912. évi V. 2361/2362. sz. végzése folytán 100 + 113 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi október és november hó 18-tól járó kamatai és eddig összesen 85 K 13 f-ben bíróság már megállapított költségei erejéig, Ujvidéken II. Rákóczi Ferenc-ut 2. szám alatti házban leendő megtartására 1913. évi február hó 11. napjának d. e. 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi január 26.

Korvath, kir. bir. végrehajtó

Pályázati hirdetemény.

Az Ipar és kereskedelmi takarékpénztár részvénytársaságnál a pénztárnoki állás tölendő be.

Évi kezdőfizetés 1600 korona és az igazgatóság által megállapítandó remuneratio.

Ajánlatok 1913. évi február hó 15-éig nyújthatók be.

Nyugdíjasok is pályázhatnak!

3-3

Az igazgatóság.

Szép lakás

Széchenyi utca 31. sz. a., mely áll 3 utcai, 2 udvari szobából és mellékhelyiségekből, május 1-től kiadó. — Bővebbet nyújt **VÁRADY LAJOS** vasuti vendéglős. 1—

2537. sz./kig. 1913.

Ujvidék szab. kir. város közigazgatási bizottságának 29/kig.biz. 1913. sz. határozata dr. Rózsa Miksa és neje tulajdonát képező ház kisajátítása tárgyában.

Hirdetemény és idézés.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister az ujvidéki m. kir. postaépület kibővítésének céljára az ujvidéki 498. számú tkvi betétben felvett, dr. Rózsa Miksa és neje sz. Deutsch Rezsín ujvidéki lakosok tulajdonát képező 1181. hrszámú ház, 4. ö. i. szám a Flatt-utcában és 56. ö. i. sz. ház a Kossuth Lajos-utcában lévő ingatlanokra a kisajátítási eljárást elrendelendő, Ujvidék szab. kir. város közigazgatási bizottsága az 1881. évi XLI. t.-c. 33. és következő §-ai értelmében eljáró bizottság elnökéül Profuma Béla alpoigarmestert, tagjaul dr. Slezák Lajos és Grossinger János közig. biz. tagokat, jegyzőjéül dr. Gál Ödön közigazg. biz. tagot rendelte ki; a bizottsági eljárás tárgyalás határidejéül 1913. február 25.-ének délutáni 3 óráját, helyéül Ujvidék sz. kir. város városházának kis tanácstermét, esetleg folytatólag a helyszínt kitzítte.

A kisajátítási tervrajz és összeírás a városi kiadóhivatalban közzemlére ki van téve. A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg s a kiküldött bizottság határoz mindazon igények és észrevételek felett, melyeket az érdekeltfelek az 1881. évi XLI. t.-c. 1. fejezete alapján netán emelnek. A kisajátítást kérő m. kir. postakincstár figyelemztetik az 1881. évi XLI. t.-c. 35. §-ában körülírt jogára; a tulajdonosok s a telekkönyvi érdekelték pedig figyelemztetnek arra, hogy az 1881. évi XLI. t.-c. 36. §-a szerint a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen s minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni s kifogását jegyzőkönyvbe vétetni, a minek elmulasztása azon jogkövetkezménnyel jár, hogy a nem nyilatkozásra nézve ugy a kisajátítási terv, mint a felajánlott ár végleg megállapítottnak s általa elfogadottnak tekintetik s hogy a megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. A kiküldött bizottság az 1881. XLI. t.-c. 38. és következő §-aiban körülírt eljárásra utasítottatik.

Miről az összes érdekelték értesítettnek és a tárgyalásra ezennel megidézettnek.

Ujvidék sz. kir. város tanácsa, 1913. évi január 30.

Dr. Demetrovits Vladimir, s. k. 3-3 kir. tanácsos, polgármester.

Csinos HAJTÓKOCSI

tetővel és leszedhető üléssel, valamint teljes löfészereléssel eladó. — Bővebbet: Zrinyi Ilona-utca 9. sz. alatt. 10—

Elfogadok

kosztosokat ebédre és vacsorára. Jutányos árak. Huck János, Templomudvar.

Központi Hitelintézet Részvénytársaság Ujvidéken.

XXII. ÜZLETÉV.

Tartozik.

Mérleg-számla 1912. évi december hó 31-én.

Követel.

VAGYON	Korona	fillér	Korona	fillér	TEHER	Korona	fillér	Korona	fillér
Pénzkészlet			276.376	03	Részvénytőke:				
Váltótárca:					2500 drb. 400— K-val . .	1,000.000	—		
állomány 1912. dec. 31-én	5,618.743	67			1250 drb. 400— K-val . .	* 500.000	—	1,500.000	—
le a visszleszámitolt váltókat	1,028.041	—	4,590.702	67	Tartalékalap			900.000	—
Jelzálogkölesönök	4,548.363	68			Intézeti tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja			151.813	10
átruházott jelzálogkölesönök	642.015	89	3,906.347	79	Betétek			10,321.967	20
Jelzálogilag biztosított könyvkövetelések			106.983	—	Ki nem fizetett osztalék . . .			590	—
Kötelezvények			332.958	49	Hitelezők folyószámlán . . .			207.260	80
Ujvidék sz. kir. város kölesöne			388.595	70	Átmeneti tételek			82.867	02
Kölesönök heti betétekre . . .			15.866	—	Tiszta nyereség			195.548	99
Kölesönök értékpapirokra . . .			146.503	—					
Előlegek kézi zálogra			47.532	—					
Érmekek, értékpapírok, szelvények			1,442.667	69					
Nyugdíjalap értékpapirjai . . .			148.000	—					
Intézeti ház			150.000	—					
Ingatlanok			34.742	76					
Téglagyáraink értéke			198.000	—					
Téglagyári árúkészlet			129.189	34					
Adósok			1,410.582	64					
Leltár			35.000	—					
			13,360.047	11				13,360.047	11

* 1912. év II. felében lévén befizetve, nem részesül az idei nyereségben.

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

TEHER	Korona	fillér	Korona	fillér	JÖVEDELEM	Korona	fillér	Korona	fillér
Fizetések			71.287	52	Nyereség áthozat az 1911. évről			9.000	—
Lakbér			6.500	—	Az intézeti ház jövedelme . .			7.695	70
Kamatok			547.431	33	Kamatok			901.953	08
Átmeneti kamat			80.172	23	Váltóüzletünk jövedelme . . .			7.822	77
Adók			31.490	02	Téglagyáraink jövedelme . . .			25.127	37
Tőkekamatadó			51.870	82	Különféle vállalat. jövedelme			35.629	56
Költségek			21.228	94	Jutalékok			87.681	99
Értékpapírjaink árfolyam különbözete			32.170	69					
Leírás a téglagyár értékéből . .			3.354	45					
Leírás a leltárból			2.195	74					
Leírás a kétes követelésekből			31.659	74					
Tiszta nyereség			195.548	99					
			1,074.910	47				1,074.910	47

UJVIDÉK, 1912. évi december hó 31-én.

A könyvvitelért: **Francozuszky Milán** aligazgató.

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Dungyorszky Lázár,
elnök.

Stefanovits Lyubomir,
alelnök.

Matló Dusán,
igazgató.

Varadjanin Arkadia,

Petrovits N.

Dr. Csirics A. Milán,

Plavics G.,

Dungyorszky Jakab,

Dr. Dungyorszky Gedeon,

Szlavnits István,

Karamata István.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk: — **FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:**

Velics György,

Baruszkovics G. elnök,

Maksimovics Mladen,

Sityárevits Milivoj.

Nyomatott Hirschenhauser Benó villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.